

2. Чому Україні потрібне м'ясне скотарство? Ефективне тваринництво – 2013. – № 6. – С. 17-18.

3. Шуст О.А. Організаційно-економічні засади функціонування м'ясного скотарства в Україні / О.А. Шуст, В.І Радько // Економіка АПК. – 2014. – № 6.

Мрічка А.А.

студентка,

Науковий керівник: Долматова Г.Є.

кандидат економічних наук, доцент,

*Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського*

ФІНАНСОВІ ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ НЕПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

На сьогоднішній день в Україні явище неплатоспроможності є дуже актуальним. Відомо, що значні політичні перетворення, які були викликані подіями, розпочатими 11 листопада 2013 року внесли значний негативний відбиток на економічне становище країни, що призвело до збільшення кількості неплатоспроможних підприємств, які прямують до банкрутства, що призводить найчастіше до ліквідації підприємств. Зазначимо, що на початок 2014 року загальна кількість підприємств, які перебувають у процедурах банкрутства, становить 13642, це на 11% більше, ніж у листопаді 2013 року [2].

Теоретичні та практичні аспекти неплатоспроможності підприємств розглядалися в працях таких вчених, як: І. Бланк [3], І. Качалов [4], В. Солотва [5], С.В. Чимирис [6], О. Шеремет [7]. Однак, недостатньо висвітленими є фінансові причини виникнення неплатоспроможності підприємств України та вирішення проблеми неплатоспроможності на сучасному етапі функціонування країни. Все це свідчить про актуальність обраного напрямку дослідження.

Слід зазначити, що у Законі України від 14.05.1992 р. № 2343-ХІІ «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» визначено, що «неплатоспроможність – нездатність учасника платіжної системи в строк, встановлений договором або визначений законодавством України, в повному обсязі виконати свої зобов'язання щодо переказу коштів» [1].

Можна сказати, що проблеми неплатоспроможності підприємств у сучасному світі поширена не лише в Україні. Статистика американських і європейських ринків свідчить, що зі 100% новостворених компаній лише 20% продовжують своє існування після 3 років роботи. При чому з

цих 20% після 6-8 років існування залишається знову лише 20%. Якщо підрахувати загальний результат, то тільки 4-5% компаній існують більше 9-10 років. Ця закономірність існує в усіх країнах, на всіх типах ринків [4, с. 29].

Необхідно звернути увагу, що неплатоспроможність може бути викликана багатьма фінансовими причинами [5, с. 61], серед яких виділяють :

- помилки у розрахунках планових обсягів виробництва і реалізації продукції, її собівартості;
- невиконання замовлень;
- неконтрольоване зростання собівартості продукції;
- втрата каналів реалізації та постійних замовників;
- неплатоспроможність покупців і замовників;
- брак власних джерел фінансування;
- не виважена податкова політика;
- значне відволікання коштів у дебіторську заборгованість й у надлишкові виробничі запаси;
- низька якість фінансового планування на підприємстві.

У цілому всі названі причини неплатоспроможності досить тісно взаємозв'язані і створюють складний комплекс причинно-наслідкових зв'язків. Звичайно, досліджуючи те чи інше підприємство, той чи інший випадок фінансової кризи, можна виділити певні специфічні причини фінансової неспроможності, але всі вони, як правило, зводяться до вже перелічених.

Необхідно підкреслити, що більшість з наведених процесів відбуваються на сучасному етапі в Україні, про що свідчить і негативна тенденція збільшення кількості неплатоспроможних підприємств. Згідно інформації сайту Державної служби статистики України виявлено, що підприємства зазнали значних збитків у першому кварталі 2014 року, оскільки, не враховуючи малих підприємств та бюджетних установ, отримали 128,477 млрд грн збитку та лише 1,3 млрд грн прибутку, отриманого за аналогічний період 2013 року. У січні-березні 2014 року порівняно з січнем-березнем 2013 року найбільше зростання збитку відбулося у наступних галузях: операції з нерухомістю – в 13,7 рази, до 11,379 млрд грн; фінансова та страхова діяльність – у 12,2 рази, до 17,238 млрд грн [2].

На нашу думку, ще однією причиною неплатоспроможності підприємств є інфляційні процеси. Зазначимо, що індекс інфляції в Україні в квітні 2014 року склав 103,3%. Для порівняння, у цьому ж місяці 2013 року – 100,0%, 2012 рік – 100,0%, 2011 рік -101,3%, а у 2010 році – 99,7% [2]. Згідно наведеної статистики видно, що індекс інфляції у 2014 році є найбільшим у порівнянні з попередніми роками.

Також дуже важливою причиною зменшення платоспроможності підприємств є збільшення собівартості продукції. Є підстава вважати, що ця проблема виникає у багатьох галузях економіки. Наприклад, корпорація «Бісквіт-Шоколад», один із найбільших виробників кондитерської продукції в Україні, заявляє про те, що українські виробники кондитерських виробів змушені підвищувати ціни на свою продукцію у зв'язку зі зростанням собівартості виробництва. Також, у зв'язку з політичним становищем в Україні загострюється питання у ще одній галузі. Підвищення ціни на газ до 350-380 дол. за 1 тис. куб. м. приведе до зростання собівартості продукції українських підприємств. Таку думку висловив РБК-Україна старший економіст Міжнародного центру перспективних досліджень Ільдар Газізуллін.

Необхідно звернути увагу, що становище фінансової нестабільності та кризи в Україні призводить до ще однієї проблеми. Індекс споживчих цін січня-квітня 2014 року до січня-квітня 2013 року склав 106,4%, тоді як індекс цін 2013 до 2012 у той самий період складав 100,0% [2]. Це говорить про погіршення економічного стану країни в цілому, що не може негативно вплинути на платоспроможність підприємств.

Слід зазначити, що першочерговими завданнями уряду нашої країни для зменшення рівня неплатоспроможних підприємств повинно бути урегулювання негативних політичних процесів, проведення реформ щодо стабілізації економіки країни в цілому, також контроль за діяльністю підприємств. Разом з тим, керівництво підприємств повинно проводити процедури попередження банкрутства та неплатоспроможності, контроль фінансових розрахунків, підвищувати якість продукції, заволікати до виробництва кадри з високим рівнем професійної діяльності.

Таким чином, можна зробити висновок, що наростання кількості проблем та причин, що призводять до неплатоспроможності підприємств є наслідком недостатньої привабливості українських підприємств для іноземних інвесторів, призводить до негативних соціально-економічних процесів та підриває економіку країни в цілому, саме тому вони потребують негайного вирішення.

Список використаних джерел:

1. Закон України від 14.05.1992р. № 2343-ХІІ «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України 1994-2014. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2343-12>

2. Держстат України: [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Державної служби статистики України 1998-2014. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua>

3. Бланк І.О. Фінансовий менеджмент [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І.О. Бланк ; М-во освіти і науки України . – К. : Ельга, 2008 . – 724 с.

4. Качалов И. Три ключевых параметра развития кризисов компании [Электронный ресурс] / И. Качалов. – Режим доступа: http://www.iteam.ru/publications/strategy/section_16/article_300/

5. Солотва В. Сутність платоспроможності підприємства / В.Солотва // Фінанси України. – 2010. – № 1. – С. 116-120.

6. Чимирис С. В. Дослідження підходів до управління фінансами підприємства в умовах кризи / С. В. Чимирис // Торгівля і ринок України: темат. зб. наук. праць з проблем торгівлі і громад. харчування. – 1998. - Вип. 29 : присвяч. 90-річчю ДонНУЕТ. – 2010. – С. 506-512.

7. Шеремет О.О. Фінансовий аналіз: Навчальний посібник. – К., 2009. – 196 с.

Павлій М.В., Трохимчук Т.М.

студенти,

Буковинський державний фінансово-економічний університет

МОТИВАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ ЯК ОСНОВНИЙ РУШІЙ ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Господарська діяльність сучасного підприємства значною мірою залежить від мотивації його персоналу, оскільки для ефективного розв'язання господарських завдань необхідні знання, професійна компетентність, творчість і новаторські здібності працівників. Енергія, творчі здібності працівника мають бути спрямовані на досягнення цілей та результатів господарської діяльності підприємства. Мета керівництва – успіх на ринку і, відповідно, одержання прибутку. Мета персоналу – одержання матеріальної винагороди і задоволення від роботи. У знаходженні компромісу між очікуваннями персоналу та його керівництва і є суть стимулювання персоналу.

Дослідженням стимулюванням праці найманих працівників займались О.І. Андрусь, І.В. Кащенко, І.О. Криворотько, Ю.О. Нікітін, Л.М. Потьомкін. Дані автори в своїх роботах подали здебільшого суб'єктивні оцінки та рекомендації щодо мотивації персоналу.

Одним з головних завдань кожного суб'єкта господарювання є пошук ефективних способів управління працею для того, щоб забезпечити продуктивність роботи персоналу. Наявність у працівників належної професійної підготовки, навичок, досвіду не гарантує високої ефективності праці.